

“İşten atmalara ve sürgünlere karşı birlikte mücadele edilmeli”

4-5 Haziran 2013'te KESK'in aldığı işbirlik kararı ile ilgili basın açıklaması yaptıkları gerekçesiyle Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından 14'ü işten atılan ve yaklaşık 200'ü sürgün edilen kamu emekçileri işten atmalara ve sürgünlere karşı birlikte mücadele etmek gerektiğini belirtti.

Sendikalarının aldığı karar doğrultusunda 4-5 Haziran'da çalışanların iş güvencelerini gasp eden torba yasanın geri çekilmesi için “İnsanca Yaşam, Güvenli Gelecek, Güvenli İş” talebi ile iş bırakan kamu emekçileri, Ankara Büyükşehir Belediyesi önünde basın açıklaması yaptığı esnada, eylemleri, Melih Gökçek'in adamları tarafından fiili-sözlü saldırı sonucu engellenmiş ve eyleme katılan kamu emekçileri işten atılma ile tehdit edilmişti.

Sonrasında, bir yıl süren soruşturmalar sonucunda Melih Gökçek'in direktifi doğrultusunda toplanan, Ankara Büyükşehir Belediyesi Yüksek Disiplin Kurulu 14 memurunu, memuriyetten çıkardı. Bu süreçte Ankara Büyükşehir Belediyesi'nde çalışan onlarca kamu emekçisi de görevlendirme adı altında sürgün ile karşı karşıya bırakıldı. Sürgün edilenlere sağlanan kapısı bile kapanmayan “tarih öncesi” otobüslerle saatlerce süren otobüs yolculuklarıyla ulaşılabilen ve yemek,

kadınlar için tuvalet gibi kamu emekçilerinin en temel ihtiyaçlarını bile karşılayamadığı sürgün yerlerinde yapılmak istenen kamu emekçileri emekliliğe zorlamak, baskı ve tehditle sindirmeye çalışmaktır.

1. *Tüm Belediye ve Yerel Yönetim Hizmetleri Emekçileri Sendikası (TÜM-BEL-SEN) üyesi işçilerle sürgün ve işten atılma süreçlerini görüştük.*

İşten atılmalarla ilgili son durum nedir?

İşten atılmalar açısından şu anki durum şöyle: 12 'si Tüm Bel-Sen üyesi toplam 14 arkadaşımız memuriyetten uzaklaştırıldı. Bugün bir basın açıklamasının ardından İdari Mahkeme'ye işe iade davası açtık.

Belediyenin işten atma gerekçesi neydi?

Atılma gerekçesi sendikamızın 4-5 Haziran'da KESK'in iş bırakma kararını uygulamak ve bunu çalışanlara duyurmak için Büyükşehir Belediyesi önünde basın açıklaması ile yapılan etkinlikleri ‘ide-

İşten atma ve sürgünlerin aynı zamanda TMMOB'ye üye olan kamu emekçilerini de kapsadığına dikkat çeken kamu emekçileri TMMOB'nin işten atma ve sürgünlere karşı mücadeleyi sahiplenmesi gerektiğini kaydetti.

olojik eylem' ve 'işyerinin huzurunu bozma' olarak değerlendirilmesi sonucu 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 125. maddesinin e bendine dayanarak 14 arkadaşımız işten atıldı.

Soruşturma ve işten atma süreci nasıl gelişti? İşten atılan 14 kişi nasıl belirlendi?

Görüntülere dayanarak 14 arkadaşımız işten atıldı. Aslında hakkında soruşturma açılan arkadaşlarımızın sayısı daha fazla, 35 arkadaşımız hakkında soruşturma açıldı. Soruşturma açılmadan önce Melih Gökçek bir genelgeyle bu eyleme katılanların 'pişman olduklarını' belirten bir dilekçe ile başvurularını halinde haklarında soruşturma açılmayacağını duyurdu. 5 Haziran'da yayımlanan Genelgeye göre 1 gün içinde insanlardan 'pişmanlık dilekçesi' alınmaya çalışıldı. Aslında bu genelge kendisi ile çelişen bir genelge çünkü, eğer ortada 'memuriyetten uzaklaştırmayı' gerektiren bir 'suç' var ise bunun 'pişmanlık dilekçesi' gibi hukuki olmayan bir beyanla affedilmesi mümkün değildir. Ancak soruşturmanın kendisi hukuksuz olduğu için baskı ve yıldırma amaçlı olduğu için bu hukuksuz süreç işletildi.

Melih Gökçek'in genelgesi itibar görmedi, arkadaşlarımızın bir çoğu bu dilekçeleri imzalamadı ve pişmanlık göstermedi. Çünkü bu bize göre utanılacak ve pişman olunacak bir iş değildi, demokratik bir hakkın kullanımıydı. KESK'in, yani konfederasyonumuzun aldığı bir kararı üyelerimiz ve kamuoyu ile paylaşmak amacıyla düzenlenen bir basın açıklamasıydı. Aslında basın açıklaması sırasında belediye bürokratları tarafından

darb edilerek demokratik hakkımızı kullanmamız engellendi. Biz bu konuda Cumhuriyet Savcısına suç duyurusunda da bulunduk. Ancak sonuç alamadık.

Yaklaşık bir yıl süren soruşturmanın ardından 14 arkadaşımız işten atıldı. Diğer arkadaşlarımıza ise kademe ilerlemesinden, aylıktan kesmeye kadar çeşitli disiplin cezaları verildi.

Soruşturmaların bu kadar hızlı açılmasını neye bağlıyorsunuz?

Bu, Melih Gökçek'in 21 yıldır uyguladığı bir taktik. Seçimler öncesinde adaylığı kendi partisinde de tartışmalı olan Gökçek'in partisine kendisini ispat çabaları ile hızlanan bir süreç oldu. 1 günde çıkarılan genelgeler bir taraftan da seçim çalışması olarak kullanıldı. Bunu kendisi çeşitli defalar televizyonlarda da dile getirdi. Gökçek Gezi Direnişi sırasında yaptığı bütün hamleleri yeniden adaylık süreci için Başbakan'a gönderdiği bir mesaj olarak değerlendirdi. Aslında o da biliyor ki basın açıklaması yapmak ya da katılmak bırakın memuriyetten atılmayı herhangi bir disiplin cezasını bile gerektirmez. Çünkü basın açıklaması anayasal bir haktır. Daha önceki Danıştay ve AHİM kararları ile İLO Sözleşmeleri de bu yöndedir. Hatta bu hakkın engellenmesi suçtur.

Soruşturma sürecinde baskıyla karşılaştınız mı?

Soruşturmalar yaklaşık bir yıl sürdü. Ancak özellikle seçimlerin ardından baskılar yoğunlaştı. Yaklaşık 200 arkadaşımız çeşitli ilçeler, şantiyelere sürüldü. İşten atmalar ve sürgünlerin seçim ertesine bırakıldı.

Sürgün yerleri nasıl belirlendi?

Sürgünler Şereflikoçhisar, Devekovan Köyü, Nallıhan, Kalecik, Kesikköprü gibi İl Özel İdaresi'nin kapanmasının ardından Büyükşehir'e bağlanan yerler, asfalt şantiyeleri Melih Gökçek açısından sürgün yeri olarak değerlendirildi. Hukuken buralara görevlendirme yapabilir hale gelince bunu sürgünler için fırsat olarak kullandı.

Sürgünlere karşı nasıl bir hukuksal mücadele yürüttünüz?

Öncelikle 'iş tanımı' istedik. Ulaşım, yemek ve barınma ile ilgili sorunların çözümü için çaba harcadık. Sürgünleri değerlendirdiğimizde ikili bir yön var. Sürgünün bir ceza ve baskı aracı olarak uygulanmasının yanında bir tarftan da bir hizmet kaybı sözkonusu. Yaklaşık 200 mühendis, memur ve teknik personel arkadaşımız asfalt ve yol şantiyelerine gönderilerek orada 8 saat boyunca 'hiçbir iş yapamama' ve yol eziyeti ile sözümona cezalandırılırken, Büyükşehir Belediyesi memur ve yetişmiş teknik yetersizliği ile vatandaşı mağdur ediyor. Sonuçta bir taraftan günde 400 km fazla yol giderek, sağlıksız, kapısı kapanmayan servislerle ulaştıkları şantiyelerde iş üretmedikleri için arkadaşlarımızın gördüğü eziyetin yanısıra kurum da zarar görmektedir. Örneğin bakım onarım atölyelerinde olması gereken teknik personel, asfalt ve yol şantiyelerine sürülmüş, hem şantiyeler, hem de atölyeler sekteye uğratılmıştır.

Gezi eylemleri gerekçe gösterilerek işten atmalar ve sürgünler gündeme getirildi. Bunun yanısıra sendikali, Tüm Bel-Sen'li olmanızın da etkisi var mı?

Başlangıçtan bu yana kendi beslemeleri bir sendika yaratmak için çabıyorlar. Bu yönüyle Tüm Bel-Sen sürekli hedeflerinde zaten. Yıllardır "üye olursanız baskı ve sürgünlere maruz kalırsınız" dediler ya da yerel yönetim tazminatlarının ödenmemesi gibi pek çok baskıya maruz kaldık. Ancak 18 yıl boyunca Büyükşehir ve bağlı kuruluşlarda yetkili sendika olarak kalmayı başardık. Ancak son 2 yılda sendikadan istifa ettirme ve zorla yandaş sendikaya kaydettirmeye yönelik çabaları arttı. Bu işten atma ve sürgünler de örgütlülüğümüze yönelik bir mesajdır. Şu anda sür-

günde bulunan arkadaşlarımızın yüzde 95'i sendikamız üyesidir. Saldırı Tüm Bel-Sen'in örgütlülüğünü hedef almaktadır.

Büyükşehir Belediye Kanunu'nda yapılan değişiklikler siz nasıl etkiledi?

Bu değişiklik Gökçek'in sürgün ve yıldırma politikalarına zemin hazırladı. Gökçek, İl Özel İdarelerinin kapatılmasını bir fırsat olarak değerlendirdi.

Büyükşehir Kanunu'ndaki değişiklikle belediye başkanlarına neredeyse tüm yetkiler verildi. Bu yetkiler sürgünlere de zemin olarak kullanıldı. Büyükşehir'in ilçe belediyelerinde de görevlendirme yapabilmelerinin önü açıldı. Bu kanuna karşı yasal bir süreç başlatıldı mı?

Bu uygulamayı Mamak'ta yaptılar. Ama bizim yaşadığımız sürgün ve işten atmalar bu kapsamda gerçekleşmedi. Bizim sürgün edildiğimiz birimler Büyükşehir'e bağlı ancak, gittiğimiz yerlerde iş ve hizmet de üretmiyoruz. Evrak işi yapan memurlar asfalt şantiyelerine gönderiliyor. Şefliklere bağlı yerlere daire başkanları atanıyor vb.. Dolayısıyla 200 km yol gidip 8 saat hiçbirşey yapamadıktan sonra aynı yolu geri dönüyoruz. Memur ve mühendisler yönelik iş yok. Asıl memur ve mühendise ihtiyaç olan yerlerde ise itfaiyeciler evrak memuru olarak çalıştırılıyor. Bu durum da itfaiye hizmetlerinin aksamasına yol açıyor. Bugün Ankara'da 1200'ye yakın itfaiyeciye ihtiyaç var, ancak itfaiyeci sayısı 450. Yeni işe alınan 200 genç itfaiyeci ise Büyükşehir'in çeşitli bölümlerinde memur olarak çalıştırılıyor. Biz diyoruz ki atıl durumda tutulan ve sürgün edilen memurları buralarda çalıştırın, itfaiyeciler de itfaiye hizmeti için çalışsın.

Sürgünlerde nelerle karşılaşıyorsunuz?

Sürgünü somutlamak için şöyle çeşitli örnekler verebiliriz. Şereflikoçhisar'ın Devekovanı mahallesi'ne 9 kadın arkadaşı sürdüler. Bu arkadaşlarımızın hepsi memur. 3-4 erkek arkadaşımız var, onlar da memur. Aralarında teknik eleman yok. Burası da yol ve asfalt şantiyesi. Dolayısıyla bu arkadaşların burada yapabileceği bir iş yok. Oraya gerekli olan personel, tekniker, teknisyen, haritacı, topoğraf vb. Ama bu arkadaşlarımız evrak memuru. Devekovanı'nda bu arkadaşlarımızın asfalt döküp, yol kodlarını vermeleri mümkün

değil. Demek ki burada amaç hizmet üretmek değil. Aynı şey Beypazarı ve Çubuk için de geçerli. Sürgün yerlerinin tamamında çalışma ve yaşam koşulları da özellikle kadın arkadaşlarımız açısından çok zor. Bir kere gönderilen yerlerde arkadaşlarımızın bulunduğu yerlerin tamamı şantiye ya da baraka. Yatakhanelerle çalışma yerleri iç içe. Birçoğunda kadın tuvaleti bile yok. Kadın arkadaşlarımız nöbetçi koyarak ihtiyaçlarını gidermek zorunda kalıyor. Yemek yok, servisler ise hurda araçlarla yapılıyor. Kapısı kapanması için arkasına bördür taşı konan otobüsler var. Yemek olmadığı için herkes dışarda yemek zorunda kalıyor. Servis ve yemek için yapılan itirazlara karşı da servis sağladıkları ve gitmek zorunda olduğumuza dair yazı gönderdiler. Burada çalışan arkadaşlarımızla aynı koşullara sahip değiller. Sabah 07.00'de Ulus'tan servise binmek zorundalar. Böyle olunca kadın arkadaşlarımız çocuklarını servise bindiremiyorlar... Öğlenci ise çocuklarını doyuramıyorlar... Akşam en erken 21.30'da evde olabiliyorlar. Çocuklarına zaman ayıramıyorlar. Ne kendilerine ne çocuklarına bakabiliyor. Ama biz burada sadece bir mağduriyeti dile getirmek amacında değiliz. Aynı zamanda belediye hizmetlerinin aksamaması için de çabalyoruz. Belediye bizi oraya hizmet için gönderdiğini iddia ediyor. Ancak hiçbir iş üretilmesi için gerekli şartlar mevcut değil.

Peki sürgün ve işten atmalara karşı mücadeleyi nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bu saldırı örgütlülüğümüze yönelik yapılmaktadır. Bu sadece bizim sendikamızı da ilgilendirmiyor. Bu anlayışa karşı daha güçlü bir dayanışma örgütlenmeli. Örneğin sürgün edilen arkadaşlarımızdan bazıları aynı zamanda TMMOB'ye bağlı odalara da üye. Örneğin bugün bir JMO üyesi Kesikköprü'ye, İMO üyesi Şereflikoçhisar'a sürgün edildi. Daha bunun gibi pek çok arkadaşımız var. Ama TMMOB'nin ve Odaların bu konuda duyarlılıklarının olduğunu söylemek zor. TMMOB bu konuda sadece kendi sitesinde bir açıklama yapmak dışında pek bir şey yapmadı. Bunun yeterli olmadığını düşünüyoruz. TMMOB'un bu mücadeleye daha aktif bir şekilde katılması gerektiğini, demokratik baskıyı daha çok hissettirecek şeyler yapması, üyelerine ve bizlere daha yakın durması gerektiğini düşünüyoruz. Bu acil bir sorundur. Bugün buna sahip çıkmadığı zaman, henüz sürgün

edilmemiş mühendis ve teknik elemanlar arasında TMMOB'ye karşı oluşan güvensizliğin önüne geçilemez. Nasıl bizim üyelerimiz Tüm Bel-Sen ile olan ilişkilerini verdiğimiz mücadele çerçevesinde değerlendiyorsa, bu TMMOB'un da üyeleri aynı değerlendirmeyi yapacaktır ve yapmalıdır da! Burada çağrımız TMMOB'ye. TMMOB gücünü, birikimini, bilimsel etkinliğini ve ilişkileriyle buraya yüzünü dönmek zorunda. Bu sorun ne sadece Tüm Bel-Sen'in sorundur ne de sadece Tüm Bel-Sen'in altından kalkacağı bir sorundur. Biz sadece Melih Gökçek'le mücadele etmiyoruz, biz AKP'nin neo-liberal politikalarına karşı mücadele ediyoruz. Burada bizim üyelerimizin üzerindeki baskıların asıl sebebi 'rantiyeci ve şantiyeci' politikalarına ve uygulamalarına karşı çıkmamızdan kaynaklanıyor. Onların biat ilişkilerini reddedip liyakati öne çıkarmamızla ilgilidir bu sürgünler. Onun için demokratik kamuoyunun bize güç ve destek vermesi gerekiyor. Bugün davalarımız sönük bir şekilde açtık. O konuda kırgınız. Bu konuda TMMOB'ye doğrudan çağrı yapılmamış olabilir ancak, TMMOB'nin kendi üyelerini de düşünerek bize destek vermesi gerekirdi diye düşünüyoruz. Bu bir yıldır süren bir sorun. Her eylem çağrı ile yürümemeli. Bu mücadele sahiplenilmelidir!

Buradan TMMOB ve bağlı odalara, TTB'ye de çağrıda bulunuyoruz. Ne yapmaları gerekiyorsa kendi kurullarında değerlendirmeli ve birlikte mücadele için adımlar atılmalıdır. Sürgünler sadece bizim üyelerimiz değil, aynı zamanda TMMOB'un da üyesi. O nedenle bu mücadeleye ve üyelerinize sahip çıkmalıdır.

Önümüzdeki sürece ilişkin bir eylem takviminiz var mı?

Şube Yönetim Kurulumuz, MYKımız ve KESK ile bunu tartışıyoruz. Somut olarak basın açıklaması, stant açmak ve faks eylemi gibi kararlar alındı. Önümüzdeki günlerde netleştikçe bunu kamuoyu ile paylaşacağız. Ancak bu mücadele dayanışma olmadan ilerlemeyecektir!

Bugün bu sürgün ve işten atmaları püskürtmezsek bunun devamı diğer belediyelerde sürecektir. Bu anlamıyla dayanışma ve birleşme daha da önem kazanıyor. Biz burada geri adım atıramazsak bu diğer belediyelere örnek olacaktır.